

ZAKŁAD USŁUG INWESTYCYJNYCH
„DIM” sp. z o. o.

47 – 200 Kędzierzyn – Koźle, ul. Limanowskiego 1
tel./fax 77 482 48 00 www.dimprojekty.pl

TEMAT	Instalacja wewnętrzna	
OBIEKT	Adaptacja budynku komunalnego na przedszkole	
ADRES	Więszczyce, ul. Kozielska 5 47-208 Reńska Wieś, dz. Nr 255/9, 255/3	
BRANŻA	Instalacje elektryczne	
INWESTOR	Gmina Reńska Wieś ul. Raciborska, 47-208 Reńska Wieś	
STADIUM	Projekt budowlany	
PROJEKTANT	mgr inż. Ewald Mrugała upr. budowlane nr 201/91/Op w specjalności instalacji elektrycznych	
ASYSTENT PROJEKTANTA	mgr inż. Krzysztof Jahn	
SPRAWDZAJĄCY	mgr inż. Krzysztof Giesa upr. budowlane nr 195/91/Op w specjalności instalacji elektrycznych	
ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA: 1. Część ogólna 2. Opis techniczny 3. Część graficzna Uwagi:	<i>pieczęć firmowa</i>	
		Egz. nr 1
Kędzierzyn – Koźle, 20.09.2019		

Zawartość opracowania

I. Część ogólna

II. Opis techniczny

1. Temat
2. Podstawa opracowania
3. Zakres opracowania
4. Charakterystyka ogólna obiektu
5. Zasilanie elektryczne 0.4 kV
6. Wskaźniki elektroenergetyczne
7. Instalacja wewnętrzna
  - 7.1 Tablica rozdzielcza
  - 7.2 Instalacja oświetleniowa i gniazd wtyczkowych
  - 7.3 Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego
  - 7.4 Centrala oddymiania
  - 7.5 Sieć ethernet
8. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo.
  - 8.1 Ochrona przeciwporażeniowa
  - 8.2 Ochrona odgromowa i przeciwprzepięciowa
  - 8.3 Przeciwpozarowy wyłącznik prądu
9. Wytyczne realizacji i nadzór
10. Zalecenia końcowe
11. Obliczenia
  - 11.1 Obliczenie spadków napięć
  - 11.2 Sprawdzenie warunków zwarciovych
  - 11.3 Sprawdzenie warunków samoczynnego wyłączenia

III. Część graficzna

- rys. nr E1 – Schemat ideowy tablicy rozdzielczej TRP
- rys. nr E2 – Plan instalacji gniazd i oświetlenia – piwnica
- rys. nr E3 – Plan instalacji gniazd i oświetlenia – parter
- rys. nr E4 – Plan instalacji gniazd i oświetlenia – poddasze

Opis techniczny

1. Temat

Tematem opracowania jest projekt budowlany instalacji wewnętrznej dla adaptacji budynku komunalnego na przedszkole w Więszycach, ul. Kozielska 5, dz. Nr 255/9, 255/3.

2. Podstawa opracowania

Podstawę opracowania stanowią:

- zlecenie inwestora,
- wizja lokalna w terenie,
- koordynacja międzybranżowa,
- obowiązujące przepisy i normy.

3. Zakres opracowania

Opracowanie obejmuje:

- tablicę rozdzielczą przedszkola,
- instalację wewnętrzną,

4. Charakterystyka ogólna obiektu

Budynek podpiwniczony z poddaszem użytkowym. Dach kryty dachówką. Obiekt wyposażony w instalacje: wod-kan, instalację CO, instalację elektryczną oraz w części pomieszczeń w instalację sieci ethernet.

5. Zasilanie elektryczne 0,4kV

Obiekt aktualnie jest zasilany poprzez przyłącze napowietrzne. Szafka zabezpieczenia głównego jest zabudowana w ścianie budynku. Z szafki zabezpieczenia głównego są zasilane poszczególne zestawy licznikowe.

Dla zasilenia przedmiotowego obiektu w nowych warunkach, należy wymienić kabel przyłącza od miejsca połączenia z linią napowietrzną na ścianie budynku do szafki zabezpieczenia głównego. Nowy kabel przyłącza typu YKY 4x35 należy układać w bruzdach pod tynkiem i wprowadzić na zaciski zabezpieczenia głównego w istniejącej szafce.

Nad istniejącą szafką zabezpieczenia głównego zabudować szafkę wyłącznika pożarowego prądu, w której należy zabudować rozłącznik z wyzwalaczem wzrostowym (np. FRX 403 100A). Szafkę zabezpieczyć zamkiem.

Celem zasilenia nowoprojektowanej tablicy rozdzielczej przedszkola TRP należy z tablicy licznikowej wyprowadzić WLZ kablem typu YKYżo 5x25.

Kabel WLZ układać pod tynkiem i wprowadzić do tablicy rozdzielczej TRP zabudowanej zgodnie z załączonym planem, wprowadzić na zaciski rozłącznika FRX. Z projektowanej tablicy rozdzielczej TRP należy wyprowadzić obwody do poszczególnych pomieszczeń, zgodnie z załączonymi planami instalacji.

6. Wskaźniki elektroenergetyczne

Wg przyjętego przez inwestora wariantu zasilania

Tablica TRP

– moc zainstalowana	40,0 kW
– moc szczytowa-użytkowa	32,0 kW
– zabezpieczenie główne	50 A gG

Tablica TR (DFK)

– moc zainstalowana	12,1 kW
– moc szczytowa-użytkowa	8,1 kW
– zabezpieczenie główne	25 A gG

7. Instalacja wewnętrzna

7.1 Tablica rozdzielcza

Na korytarzu wejściowym, w miejscu wskazanym na planie, należy zabudować szafkę podtynkową tablicy rozdzielczej. Szafkę tablicy rozdzielczej TRP należy wyposażać zgodnie z załączonym schematem. Drzwi szafki należy zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych przez zabudowę zamka.

Poszczególne obwody rozprowadzić do pomieszczeń w budynku, zgodnie z załączonymi planami instalacji. Przepusty ściennie przez ściany oddzielenia pożarowego należy wykonać w klasie odporności ogniowej równej klasie odporności ogniowej ściany.

7.2 Instalacja oświetleniowa i gniazd wtyczkowych

Instalację oświetlenia i gniazd wtyczkowych w pomieszczeniach układać wzdłuż ścian w bruzdach pod tynkiem. Rozgałęzienia realizować w puszkach instalacyjnych.

W przestrzeni stropów drewnianych przewody układać w rurkach instalacyjnych. Przejścia tras kablowych przez ściany oddzielenia pożarowych należy wykonać w przepustach o odporności ogniowej równej odporności ogniowej ścian przez które przechodzą.

W pomieszczeniach zabudować oprawy oświetleniowe zgodnie z obliczeniami. Obliczenia wykonano dla opraw produkcji Beghelli. Zmiana typu opraw wykorzystanych w instalacji pozostaje w gestii inwestora pod warunkiem, że parametry techniczne zamienników nie będą gorsze niż specyfikowane w projekcie.

Wyłączniki oświetlenia zabudować na wysokości 1,1m. Gniazda wtyczkowe w pomieszczeniach socjalnych montować na wysokości 0,9m; w pozostałych pomieszczeniach na wysokości 0,3m.

7.3 Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego

Instalację oświetlenia ewakuacyjnego w ciągach komunikacyjnych zaprojektowano z wykorzystaniem opraw wykonanych w technologii LED produkcji Beghelli pracujących „na ciemno”. Oprawy oświetlenia ewakuacyjnego zabudować

zgodnie z rysunkami. Zasilanie opraw wykonać kablem o odporności ogniowej np. typu HDGs 3x1,5. Zmiana typu opraw wykorzystanych w instalacji pozostaje w gestii inwestora pod warunkiem, że parametry techniczne zamienników nie będą gorsze niż specyfikowane w projekcie.

Uwagi dotyczące oświetlenia ewakuacyjnego:

- w pobliżu ewentualnych, nie wykazanych w niniejszym projekcie urządzeń p.poż., należy umieścić oprawę awaryjną AW1, w odległości do 2m od urządzenia p.poż., na wysokości do 2,5m od posadzki,
- rodzaje piktogramów dla kierunkowych opraw ewakuacyjnych powinny zostać uzgodnione przez rzeczoznawcę p.poż.
- wszystkie wyjścia z obiektu należy wyposażyć w oprawy oświetlenia ewakuacyjnego oznaczonego w dokumentacji jako AW4,

7.4 Centrala oddymiania

Na klatce schodowej budynku przewidziano zabudowę klap oddymiających (dokładna specyfikacja w części architektonicznej dokumentacji). Klapy oddymiające są wyposażone w siłowniki i współpracują z centralą oddymiania (np. UCS6000). Na drzwiach wejściowych należy zabudować napęd drzwiowy np. DDS 54/500 prod. D+H dla realizowania napowietrzania w czasie otwarcia klap, połączyć z centralą oddymiania. Centralę oddymiania należy zabudować w pomieszczeniu administracyjnym. Zasilanie centrali zrealizować z tablicy TRP, obwód po automatycznym przełączniku faz. Centrala oddymiania będzie współpracować z przyciskami sterującymi. Przyciski oddymiania zabudować na korytarzu, na parterze oraz poddaszu, przycisk przewietrzania zabudować w pomieszczeniu administracyjnym. Do centrali należy podłączyć przyciski uruchamiające otwieranie klap oraz siłowniki klap oddymiających, okablować przewodem niepalnym (np. HDGs). Przy montażu systemu należy korzystać bezpośrednio z dokumentacji producenta.

7.5 Sieć ethernet

W budynku zaprojektowano w poszczególnych pomieszczeniach rozmieszczenie gniazd sieci ethernet. Instalację sieci informatycznej należy rozprowadzić kablem FTP kat.5e (ekranowany) do pomieszczeń zgodnie z planem. Przewidziano montaż zestawów zawierających gniazda zasilania komputerów oraz gniazda sieci informatycznej RJ45. Zestawy gniazd RJ45 i dwu gniazd zasilających 230V należy montować na wysokości 30cm od poziomu podłogi.

Wszystkie punkty sieci ethernet należy wprowadzić do szafy krosowniczej, która jest projektowana w pomieszczeniu administracyjnym na parterze.

Zasilanie szafy krosowniczej i gniazd 230V dla zasilania komputerów realizować z wydzielonego obwodu w tablicy TRP.

Okablowanie sieciowe w pomieszczeniach układać zgodnie z normą PN-EN 50174-2.

Urządzenia rozdziału sieci informatycznej nie wchodzą w zakres niniejszego opracowania.

8. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo

8.1. Ochrona przeciwporażeniowa

W budynku zastosować ochronę przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim w układzie sieciowym TN-S a ochronę zapewnić przez:

1. Dla ochrony przed dotykiem bezpośrednim:

- zastosować obudowy tablic elektrycznych w II klasie ochronności,
- zastosować izolowane części czynne.

2. Dla ochrony przed dotykiem pośrednim:

- zastosować wyłączniki instalacyjne nadprądowe o charakterystyce „B” dla realizacji samoczynnego szybkiego wyłączenia ($t < 0.1$ sek),
- zastosować wyłączniki różnicowo prądowe o prądzie upływowym $I_d=30$ mA.

3. Połączenia wyrównawcze – główna szyna uziemiająca „GSzU”

Główną szynę uziemiającą „GSzU” należy zainstalować w pomieszczeniu pomp ciepła i połączyć z uziomem otokowym budynku.

Ponadto należy wykonać połączenia wyrównawcze obejmując nimi wszystkie przewodzące rurociągi: wod-kan, CO oraz instalację odgromową.

Rezystancja uziemienia „GSzU” $R < 10 \Omega$

8.2. Ochrona odgromowa i przeciwprzebieciowa

Przedmiotowy budynek jest wyposażony w instalację odgromową. Po zakończeniu prac remontowych należy odtworzyć ewentualne uszkodzenia w instalacji odgromowej. Rezystancja uziomu przy budynku $R < 10 \Omega$. W przypadku nie spełnienia warunku maksymalnej rezystancji należy rozbudować uziom np. przez zastosowanie pionowych uziomów pograżanych w gruncie.

Należy wykonać ochronę przeciwprzebieciową w instalacji elektrycznej budynku. Dla realizacji ochrony instalacji wewnętrznej należy w tablicy rozdzielczej TRP zabudować ochronniki typu SPB-12/280/4 firmy EATON lub równoważne, zgodnie z załączonym schematem.

8.3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu zaprojektowano z wykorzystaniem rozłącznika (np. FRX 403 produkcji LEGRAND), uzbrojonego w wyzwalacz wzrostowy sterowany poprzez przycisk zabudowany na ścianie przy wejściu do budynku, zgodnie z planem. Dla realizacji wyłącznika pożarowego prądu, należy nad istniejącą szafką zabezpieczenia głównego zabudować szafkę i w niej umieścić rozłącznik izolacyjny z wyzwalaczem wzrostowym. Szafkę zabezpieczyć zamkiem. Zasilanie obwodu sterowania wyzwalaczem wzrostowym należy wyprowadzić z automatycznego przełącznika faz typu PF-431 produkcji F&F Pabianice (tablica TRP). Jako przycisk wyzwalający zabudować na ścianie budynku ręczny ostrzegacz pożarowy typu ROP-A-D produkcji PROMET, opisać „GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU”. Do połączeń w

obwodzie sterowania wyzwalacza wyłącznika p.poż. zastosować przewód niepalny typu HDGs 2x1,5.

9. Wytyczne realizacji i nadzór

1. Roboty elektromontażowe należy powierzyć uprawnionej firmie elektroinstalacyjnej z uprawnieniami budowlanymi i elektrycznymi do robót elektroinstalacyjnych i pomiarów.
2. Roboty w obrębie i na czynnych urządzeniach elektrycznych w sieci n/n wykonuje ich właściciel.
3. Przyłącze kablowe wymaga odbioru wstępnego przez komórkę odpowiedzialną za eksploatację sieci na danym terenie.
4. Po zakończeniu robót elektromontażowych wykonać następujące badania powykonawcze :
  - badanie rezystancji izolacji całej instalacji i uziemień,
  - po zabudowie licznika i uruchomieniu instalacji elektrycznej wykonać badania działania ochrony zapewniającej bezpieczeństwo.

10. Zalecenia końcowe

1. Roboty elektromontażowe wykonywać zgodnie z:
  - niniejszym projektem,
  - obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi i normami,
  - warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych,
  - z należytą starannością, przestrzegając obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Po zakończeniu robót i po przyłączeniu do sieci elektroinstalator, inspektor nadzoru inwestorskiego winni udzielić użytkownikowi instalacji instrukcji w zakresie obsługi instalacji, a szczególnie w zakresie zastosowanych środków ochrony zapewniających bezpieczeństwo.
3. Zabroniona jest samowolna zmiana wartości zabezpieczeń w instalacji elektrycznej na większe lub innego typu w stosunku do ustalonych w niniejszym projekcie.

11. Obliczenia

11.1. Obliczenie spadków napięć

Spadek napięcia na kablu przyłącza

$$dU_{\%} = \frac{100 \cdot 40,1 \cdot 10^3 \cdot 32}{56 \cdot 35 \cdot 400^2} = 0,41\% < dU_{\%dop} = 0,5\%$$

Warunek jest spełniony

Spadek napięcia w wlv TRP

$$dU_{\%} = \frac{100 \cdot 32,0 \cdot 10^3 \cdot 25}{56 \cdot 25 \cdot 400^2} = 0,36\% < dU_{\%dop} = 3,0\%$$

Warunek jest spełniony

11.2. Sprawdzenie warunków zwarciovych

Wymagany przekrój WLZ TRP

$$S \geq \frac{1}{115} \sqrt{13700} \cong 1,02 \text{mm}^2 < 25 \text{mm}^2$$

Projektowany kabel WLZ spełnia warunek obciążalności zwarcioviej.

11.3. Sprawdzenie warunków samoczynnego wyłączenia

Tablica TRP

$$Z_{WLZ} = \sqrt{R^2 + X^2} = 0,037\Omega - \text{impedancja WLZ}$$

$$I_w = k \cdot I_b = 10,1 \cdot 50 = 505,0 \text{A} - \text{prąd samoczynnego wyłączenia}$$

$$Z_s = Z_{TR} + Z_p + Z_{WLZ} - \text{suma impedancji}$$

$$Z_s < \frac{0,8 \cdot U_f}{I_w} \Rightarrow Z_s < \frac{0,8 \cdot 230 \text{V}}{505,0 \text{A}} = 0,364\Omega - \text{impedancja gwarantująca wyłączenie}$$

maksymalna dopuszczalna impedancja w punkcie przyłączenia WLZ

$$Z_{dop} < Z_s - Z_p - Z_{WLZ} \Rightarrow Z_{dop} < 0,327\Omega$$

Dla spełnienia warunku skuteczności ochrony $Z_{dop} < 0,327\Omega$

Skuteczność ochrony przeciwporażeniowej należy potwierdzić pomiarami.